

Internationella Engelska Skolan i
Sverige AB

Org. Nr 556462-4368
info@engelska.se

Beslut

Datum 2025-01-08

Dnr 2024:634

Sida **1 (16)**

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Internationella Engelska Skolan i
Kungsbacka, Internationella Engelska Skolan
i Sverige AB**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Internationella Engelska Skolan i Kungsbäck avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Genom beslut av Skolinspektionen den 27 juni 2019 (dnr SI-2018:11837) har huvudmannen rätt att bedriva utbildning för F-9.

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har godkännande att bedriva delar av undervisningen på engelska vid Internationella Engelska Skolan i Kungsbäck enligt Skolinspektionens beslut den 27 juni 2019 (dnr SI-2019:5581).

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Internationella Engelska Skolan i Kungsbäck den 26 november 2024. Besöket genomfördes av utredarna Ulrika Kolben Waaranperä och Ann-Charlotte Ehn. Internationella Engelska Skolan i Kungsbäck som ligger i Kungsbäck kommun med Internationella Engelska Skolan i Sverige AB som huvudman är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna F-9. Vid granskningstillfället finns det totalt 274 elever i årskurs 7–9 som får delar av sin undervisning på engelska i ämnena matematik, naturorienterande ämnen, idrott och hälsa, slöjd, musik och hem- och konsumentkunskap.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- En gruppintervju med elever
- En gruppintervju med lärare

- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Begreppslista för detta beslut:

Målspråk: Begreppet "målspråk" används som en beteckning av det språk som eleverna är tänkta att lära sig. I den här granskningen är engelska målspråket.

Språkliga mål: Exempel på språkliga mål kan vara de språkliga förmågorna exempelvis berätta, beskriva, förklara, resonera, diskutera. Det kan också vara ämnesspecifika begrepp, sambandsord och fraser, grammatiska mönster, strategier för att lyssna och läsa med förståelse.

Autentiska exempel: Uppgifter och relevanta problem som liknar hur kunskap används utanför skolan och som ger elever möjlighet att delta i de sätt att kommunicera som används i verkliga sammanhang. Uppgifter kan även ses som autentiska genom att de är begripliga och meningsskapande för eleverna.

Elevernas alla språkliga resurser: Eleverna behöver ges möjlighet att använda alla sina språkliga resurser för att på bästa sätt utveckla språk- och ämneskunskaper. Ofta kan lärare inte alla de språk som talas i klassrummet men det behöver inte hindra läraren att använda flerspråkighet som resurs.

Elevers starkaste språk: I den här granskningen avses svenska eller engelska i frågor om eleverna får möjlighet att använda sitt starkaste språk.

Kodväxling: En term som används för att beskriva det fenomen där språkbrukare byter språk eller dialekt mitt i ett samtal eller en mening.

Modellering: Modellering innebär att läraren steg för steg till exempel förklarar hur man tänker och vad man använder för strategier när man utför en uppgift eller skriver en text.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under vårterminen 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Internationella Engelska Skolan i Kungsbäcka i följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i hög utsträckning förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom de granskade områdena fungerar väl.

Rektorn arbetar i hög utsträckning för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom de granskade områdena fungerar väl.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur lärarna planerar och genomför sin engelskspråkiga undervisning i syfte att ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper när den ges i andra ämnen än språk. Ytterligare handlar området om hur undervisningen är upplagd så att eleverna får förutsättningar att utveckla ett adekvat ämnesspråk, både på svenska och engelska. Slutligen handlar området om hur lärarnas stöd till eleverna ges samt om undervisningen är anpassad till enskilda elevers behov.

Språk- och ämnesintegrerad undervisning (användning av målspråket i undervisningen)

Planering och genomförande av undervisning

Granskningen visar att lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Sedan något

år tillbaka pågår ett gemensamt utvecklingsarbete kring den språk- och ämnesintegrerade undervisningen på skolan. Detta arbete sker vid studiedagar men tas sedan vidare till ämnes- och årskursarbetslagen där frågor om språk- och ämnesintegrerad undervisning regelbundet diskuteras. Inom ramen för detta arbete har lärarna bland annat tagit fram en begreppsbank som samlar ord och förklaringar på svenska och engelska i syfte att både identifiera begrepp som återkommer i flera ämnen och för att skapa en progression för elevernas lärande. Lärarna utvecklar också löpande ett arbete kring metoder, strategier och arbetsformer för att stödja både språk- och ämnesinläring. Att lärarna samverkar över ämnesgränserna bidrar också till att de kan ge eleverna medskick om att ta upp något de diskuterat inom ett arbetsområde i ett ämne med läraren som undervisar i ett annat ämne. När eleverna exempelvis pratade om stämband och vibrationer i ämnet musik, skickade läraren i musik med eleverna en fråga till läraren i naturorienterande ämnen kring stämbandens fysiologi.

Vidare visar granskningen att undervisningen innehåller varierande språk- och ämnesintegrerade aktiviteter som understödjer målet med undervisningen. Lärarnas planeringar omfattar språkliga mål så som till exempel att eleverna ska kunna definiera ord och begrepp och använda sig av dem på ett funktionellt sätt, kunna beskriva ämnesområdets processer på både svenska och engelska eller kunna reflektera kring ämnesområdet. Eleverna har tillgång till begreppslistor och bildstöd i alla ämnen. Lärarna använder sig av modeller och mönster som stöttar både språk- och ämnesutveckling och modellerar uppgifter för att visa eleverna hur de kan arbeta. Bland annat löser lärarna uppgifter på tavlan, gör laborativa experiment eller visar filmklipp som illustrerar vad de har gått igenom. För att variera arbetsformer använder sig lärarna av metoden enskilt, par, alla (EPA eller *think-pair-share*) på ett sätt som också gör det möjligt för eleverna att träna på samtliga språkliga förmågor. Till exempel använder lärarna i teoritunga ämnen EPA-modellen så att eleverna ska få öva sig på att prata, medan lärare i mer praktiskt eller estetiskt orienterande ämnen använder den till att väva in inslag av att läsa och skriva. Vidare låter läraren i matematik eleverna arbeta med problemlösning genom att diskutera i grupp och sedan muntligt presentera uppgiften inför klassen. I musik får eleverna analysera musikstycken som de lyssnar på både muntligt i par och enskilt i skrift. I idrott och hälsa får eleverna först enskilt välja ut några aspekter som har med livsstil och hälsa att göra och sedan ställa frågor till varandra i par kring dessa, för att sedan sammanställa de olika aspekterna i helgrupp. Vidare använder sig lärarna av autentiska exempel och väver in sådant som de vet intresserar och engagerar eleverna i undervisningen. Bland annat kopplar läraren i naturorienterande ämnen arbetsområdet som berör tungmetaller till hur den höga förekomsten av dessa påverkar samhällen i Indien, i ämnet idrott och hälsa kopplar läraren de övningar som eleverna gör till de olympiska spelen och i ämnet musik

får eleverna göra en ny tonsättning till reklamfilmer som de känner till. Slutligen ställer läraren frågor som stimulerar elevernas tänkande och språkanvändning både i förhållande till undervisningens innehåll och i förhållande till det egna lärandet.

Användning av elevernas språkliga resurser

Granskningen visar att eleverna alltid kan uttrycka sina ämneskunskaper på både svenska och engelska och att de erbjuds flera möjligheter att använda sina samtliga språkliga resurser. Lärarna har god kännedom om elevernas språkliga resurser och är tydliga med att eleverna kan använda både engelska och svenska när de svarar på frågor, tar anteckningar eller gör prov. Eleverna ges till exempel möjlighet att först diskutera något på svenska med sin bänkkamrat för att sedan svara på frågor på engelska i helklass. Även om lärarna i några ämnen uppmuntrar eleverna att lösa uppgifter på engelska för att därigenom utveckla sina kunskaper i undervisningens målspråk, förekommer det att elever som finner engelskan alltför utmanande får lösa uppgifterna delvis på svenska. I de fall den aktuella läraren inte talar flytande svenska, tar hen hjälp av kollegor för att rätta uppgifter som eleverna valt att lösa på svenska. På skolan finns elever som har ett annat modersmål och i de fall modersmålet också är elevernas starkaste språk kan eleverna ta hjälp av det i undervisningen. Till exempel kan elever som är nya i Sverige sitta tillsammans med en annan elev som talar samma modersmål för att kunna diskutera undervisningen. Lärare kan också tillgängliggöra vissa texter i undervisningen på elevens modersmål, eller ta hjälp av de lärare som ansvarar för modersmålsundervisningen för att kunna stötta upp med visst material. Elever kan också på egen hand dra nytta av sina kunskaper i modersmålet genom att med hjälp av digitala översättningstjänster eller digitala flerspråkiga läromedel få en djupare förståelse för de ord och begrepp som förekommer i undervisningen. Vidare säger lärare att de försöker dra nytta av att eleverna kan lära sig av varandra i ett mångkulturellt klassrum genom att exempelvis be en elev säga ett ord på sitt modersmål när klassen gemensamt arbetar med att utveckla de svensk-engelska begreppslistorna.

Utveckling av den språk-och ämnesintegrerade undervisningen

Vid granskningen framkommer att lärarna reflekterar över hur undervisningen kan utvecklas och efterfrågar feedback från elever och kollegor. De lärare som undervisar i engelska i andra ämnen än språk diskuterar löpande metoder och strategier som kan förbättra undervisningen. Bland annat pratar lärarna med varandra om olika typer av uppgifter som de kan använda för att utmana eleverna eller om olika

arbetsmetoder som fungerar särskilt bra i en elevgrupp. Vidare har de lärare som undervisar på engelska i ett ämne där eleverna framöver ska skriva de nationella proven på svenska gemensamt kommit överens om att de ska öka mängden svenska i undervisningen för att stärka elevernas självförtroende kring de svenska begreppen inför provet. Lärarna utvärderar återkommande undervisningen tillsammans med eleverna, både genom en enkät som besvaras inom ramen för samtliga ämnen, genom egna kortare enkäter i slutet på arbetsområden och genom informella diskussioner med eleverna kring hur de tycker att undervisningen fungerar. Dessa utvärderingar berör också språket i undervisningen. Lärarna justerar sin undervisning i enlighet med vad utvärderingarna visar. Till exempel har någon lärare sänkt sitt taltempo i undervisningen efter feedback från eleverna. En annan lärare har anpassat balansen mellan svenska och engelska efter elevernas önskemål. Ytterligare en lärare har på elevers begäran tillgängliggjort digitala sammanfattningar av vad klassen gick igenom under föregående läsår inom ett arbetsområde.

Utveckling av ämnesspråket

Förutsättningar för att utveckla ämnesspråk

Vid granskningen framkommer att undervisningens innehåll ger eleverna goda förutsättningar för att utveckla ett adekvat ämnesspråk. Lärarna är medvetna om det ämnesspecifika språket i sina respektive ämnen och synliggör för eleverna att olika begrepp kan betyda olika saker i olika ämnen. Till exempel har lärarna pratat med eleverna om att ordet *solution* betyder en sak i naturorienterande ämnen (lösning som en vätska) och en annan sak i matematik (lösning på ett problem). De ämnesspecifika begreppen tillgängliggörs för eleverna på både svenska och engelska i samtliga ämnen. Lärarna arbetar formativt med att utveckla ämnesspråket genom att inledningsvis låta eleverna använda ett mer vardagligt språk för att bli trygga i de grundläggande ämneskunskaperna för att sedan rikta elevernas uppmärksamhet mot att det finns ett ämnesspecifikt och mer precist sätt som de kan uttrycka sina kunskaper på. Lärarna använder sig av olika typer av visuella hjälpmedel och multimodala resurser för att stödja språk- och ämnesinlärning, exempelvis pussel, spel, frågesporter och filmer. Lärarna visar också på skillnader mellan olika typer av texter genom att till exempel låta eleverna få ta del av texter på olika nivåer eller med olika syften och sedan diskutera vad som skiljer dem åt. Undervisningen omfattar också återkommande moment som särskilt betonar ämnesspråket. Lärare arbetar bland annat med en variant av *exit tickets* för att ge eleverna möjlighet att löpande fräscha upp sina kunskaper om de ämnesspecifika begreppen. Det går till så att eleverna förbereder sig under några minuter genom att titta igenom arbetsområdets begreppslista på den digitala

lärplattformen. Därefter ställer läraren en fråga om antingen betydelsen eller den svenska översättningen av ett specifikt begrepp och den eller de elever som kan det rätta svaret får lämna klassrummet. Lärarna använder även den här typen av övningar för att justera och komplettera begreppslistorna utifrån elevernas förståelse.

I flera ämnen genomsyras undervisningen av övningar som gör eleverna delaktiga i att på egen hand öva på att använda det ämnesspecifika språket och reflektera kring ord och begrepp. Vid en lektion låter läraren till exempel eleverna inledningsvis diskutera två ämnesspecifika begrepp. Därefter arbetar eleverna praktiskt med en uppgift, men läraren återknyter till den inledande diskussionen genom att ställa frågor kring hur elevernas eget arbete förhåller sig till dessa begrepp. Lektionen avslutas med en övning där eleverna får beskriva också vad närliggande begrepp betyder. Vid en annan lektion har läraren planerat lektionen utifrån att eleverna ska lära sig tre nyckelbegrepp och hur de förhåller sig till varandra inom ramen för det aktuella arbetsområdet. Under lektionen kombinerar läraren olika arbetssätt och arbetsformer och drar nytta av stödstrukturer för att befästa elevernas kunskaper. Eleverna får reflektera kring olika frågeställningar, ta del av information genom korta filmklipp, öva på att skriva en egen text med stöd av en befintlig struktur, och i grupper samarbeta kring att konstruera en posterpresentation. Läraren påminner kontinuerligt eleverna om arbetsområdets språkliga aspekter genom att också belysa hur vissa begrepp härletts från ord på grekiska eller latin och genom att översätta begreppet till svenska om en elev säger det på engelska och vice versa.

Koppling till styrdokument och användande av undervisningsmaterial

Vid granskningen framkommer att undervisningen har en tydlig koppling till läroplan och kursplaner och att undervisningsmaterialet används på ett genomtänkt sätt. Lärarna gör gemensamma planeringar i ämneslagen och ämneslagsledaren har ett särskilt ansvar för att tillse så att lärarna följer läroplanen och täcker in det centrala innehållet. I flera ämnen utgår den undervisning som ges på engelska i andra ämnen än språk från svenska läromedel, medan lärarnas presentationer och annat kompletterande material kan vara på engelska. Lärarna anpassar det material de använder efter olika elevgrupper och kompletterar exempelvis med mer konkret och taktilt material i grupper som behöver det. Inför terminsstart går lärarna igenom undervisningens planering tillsammans med eleverna. Planeringen omfattar matriser för hur elevernas kunskaper ska bedömas i de olika områdena. Matriserna har en tydlig koppling till både betygskriterier och lärandemålen och finns tillgängliga via den digitala lärplattformen. Lärarna

återknyter till matriserna och lärandemålen i undervisningen ibland, exempelvis i samband med prov.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Vid granskningen framkommer att undervisningens genomförande anpassas efter elevernas förmågor och behov. Undervisningen innehåller moment som både stöttar och utmanar elevernas utveckling av såväl språk- som ämneskunskaper. Lärarna skapar sig en bild av elevernas individuella förmågor, styrkor och behov genom bland annat korta snabbtest, men också genom att arbeta relationellt för att lära känna sina elever. I de avstämningar som sker mellan mentorer och övriga lärare ingår elevernas språkliga färdigheter som en del och lärarna för också diskussioner i arbetslagen för att skapa sig en bild av vad som särskilt intresserar vissa grupper eller enskilda elever. Utifrån denna kunskap försöker lärarna anpassa undervisningens innehåll, exempelvis genom att i matematiken väva in musikrelaterade exempel i undervisningen för en musikintresserad klass. Lärarna anpassar också undervisningen för att stötta och utmana eleverna utifrån deras individuella förmågor och behov, till exempel genom att låta en elev som har svårt att tala inför klassen i stället spela in sin redovisning och därefter visa inspelningen för klassen. Genom att variera sätten på vilka eleverna tillåts visa sina kunskaper möjliggör lärarna för elever att visa sina styrkor på olika sätt, bland annat genom att lägga in illustrationer i en redovisning för att ge den elev som hellre ritat än skriver bättre möjligheter att visa sina förmågor. Lärarna anpassar också de hjälpmedel de använder för att tillgängliggöra undervisningens innehåll efter vad som fungerar bäst i olika grupper. För att ta reda på vad eleverna kan eller för att tydliggöra och tillgängliggöra undervisningens innehåll för alla elever använder lärarna olika typer av stöd, så som bildstöd, begreppslistor, multimodala resurser och tankekartor. Till exempel inledde läraren arbetet inom ett arbetsområde genom att be eleverna rita upp tankekartor över vad de redan kände till om området. Vid behov anpassar lärarna också sina instruktioner genom att använda ett enklare språk eller genom att kodväxla. Prov och instuderingsuppgifter finns tillgängliga på båda språken. Eleverna ges alltid möjlighet att välja om de vill visa sina kunskaper på svenska eller på engelska. Lärarna arbetar också medvetet för att ge eleverna möjlighet att dra nytta av varandras styrkor genom att till exempel låta elever som obehindrat interagerar muntligt på målspråket samarbeta med elever som tenderar att vara mer tysta.

Tillåtande klassrumsklimat

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt för ett tillåtande klimat i klassrummet. Lärarna uppmuntrar eleverna att vilja och våga producera

och interagera på målspråket i undervisningen. I de flesta ämnen använder lärarna sig av fasta placeringar som styrs efter hur eleverna samarbetar och lär sig på bästa sätt. Eleverna beskriver att de känner sig trygga, trivs och känner gemenskap i undervisningen. Vidare använder sig lärarna av sina egna språkliga tillkortakommanden för att avdramatisera undervisningssituationen. Till exempel är de lärare som inte pratar flytande svenska öppna med detta för att eleverna ska våga använda engelska även om de gör språkliga misstag. Däremot framgår det av granskningen att det förekommer vissa strukturella skillnader mellan gruppen pojkar och flickor på skolan, till exempel att flickor ofta uppfattas som mer tysta än pojkar. Lärarna hanterar detta som en fråga om skillnader mellan individer och har inte något medvetet arbete för att motverka strukturella könsmonster.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet, men vill betona vikten av att lärarna uppmärksammar eventuella skillnader mellan pojkar och flickor i undervisningen och arbetar aktivt för att motverka dem.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Ytterligare handlar området också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån läroplanen samt aktuella kurser samt att rektorn ger tid och förutsättningar för samverkan mellan lärare för att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Samverkan kan också ske mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja elevers utveckling av ämnes- och språkkunskaper

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt och på olika sätt tillsammans med verksamheten följer upp den undervisning som ges på engelska i andra ämnen än språk. Språkperspektivet genomsyrar såväl rektorns uppföljning och analys av resultat och undervisningens genomförande, som de utvecklingsinsatser som skolläringen beslutar om och skolans övergripande organisation. Rektor följer regelbundet upp och analyserar kunskapsresultaten. Analysen sätts i relation till undervisningens

genomförande. Skolledningen följer upp undervisningen både genom lektionsobservationer, där språket i undervisningen särskilt uppmärksammas, och genom att ta del av lärarnas planeringar samt av anteckningarna från arbetslagens möten. Via uppföljningen av lärarnas planeringar försäkrar sig rektorn även om att läroplanen och andra styrdokument omsätts i undervisningen. Därtill följer skolledningen upp undervisningen genom elevenkäter och informella samtal med eleverna. Den senaste elevenkäten visade att lärarna i årskurs 4–9 behöver förbättra sitt arbete med att ge eleverna återkoppling, vilket har lett till att lärarna har diskuterat hur de arbetar med att ge eleverna feedback kring både ämnesinnehåll och språk. Därutöver har rektorn inte noterat några avvikelser i skolans resultat som kan kopplas till kvaliteten i den undervisning som ges på engelska. Snarare ser rektorn att språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt är en framgångsfaktor för all undervisning. Rektorn har också sett att behovet av att förstärka det språk- och ämnesintegrerade arbetet har ökat i och med att eleverna från och med nästa läsår kommer att göra de nationella proven på svenska också i de ämnen där undervisningen sker på engelska. Sammantaget har detta föranlett det utvecklingsarbete kring språk- och kunskapsutvecklande undervisningsmetoder som rektorn bedrivit sedan föregående läsår. Bland annat har skolans förstelärare getts i uppdrag att arbeta med språk- och kunskapsutvecklande metoder i ämneslag och årskursarbetslag. Under innevarande läsår har rektorn vidareutvecklat detta arbete utifrån forskning om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Syftet är att ytterligare förstärka de språk- och ämnesintegrerade aspekterna av lärarnas lektionsplaneringar. Genom dialoger med ämneslags- och arbetslagsledare samt genom de löpande lektionsobservationerna stämmer rektorn av att lärarna tillämpar dessa metoder i undervisningen. Vidare är rektorn väl medveten om hur lärarnas skilda förutsättningar påverkar undervisningen och väger in detta i hur undervisningen organiseras. Rektorn uppmuntrar de lärare som saknar svensk lärarlegitimation att arbeta för att validera sin utländska lärarexamen, bland annat genom att ge de lärare som läser olika typer av svenskkurser möjlighet att ta ledigt vid exempelvis provtillfällen.

Förutsättningar för planering och samverkan

Granskningen visar att rektorn möjliggör samverkan och erfarenhetsutbyten så att lärarna kan utveckla och planera den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna är organiserade i både årskursarbetslag och ämnesarbetslag. Arbetslagens mötestider är planerade på ett sätt som skapar goda förutsättningar för samverkan såväl inom som mellan ämnen. Vid sidan av att lärarna planerar undervisningen gemensamt i sina ämneslag, ingår flera av dem även i ämnesövergripande

samarbeten kring både arbetsområden och terminologi som har beröringspunkter med flera ämnen. Rektorn betonar aktivt vikten av att lärarna samverkar för att dra nytta av varandras olika erfarenheter och för att öka likvärdigheten i utbildningen. Det finns också en tydlig organisatorisk struktur som underlättar lärarnas möjligheter att dra nytta av varandras språkliga styrkor när det gäller till exempel bedömningar av elevernas arbeten. Bland annat ska skolans mentorssystem ha sin grund i att omfatta båda språken så att mentorsparen kan komplettera varandras språkkunskaper.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Lodmark

Maria Lodmark
Beslutsfattare
Signerat av: Maria Lodmark

X Ulrika Kolben Waaranperä

Ulrika kolben Waaranperä
Föredragande
Signerat av: Ulrika Kolben Waaranperä

I ärendet har även utredare Ann-Charlotte Ehn deltagit.

Bilagor

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningen syfte

Syftet är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?
2. I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Kvalitetskriterier

Språk- och ämnesintegrerad undervisning

Kvalitetskriteriet handlar om hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt. I undervisningen finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter där eleverna också kan ges möjlighet att använda sina starkaste språk som en resurs. Lärarna reflekterar över sin undervisning där lärarna är lyhörda för elevers och kollegors feedback.

Utveckling av ämnesspråket

Kvalitetskriteriet handlar om att elever behöver ges utrymme att utveckla och arbeta med att kommunicera på målspråket, trots att de inte kan det fullt ut eller har ett begränsat ordförråd. Läromedel och annat

undervisningsmaterial utgår ifrån våra styrdokument och är anpassade till eleverna.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Kvalitetskriteriet handlar om dels om hur lärarna stöttar eleverna för att främja deras utveckling av såväl språk som ämneskunskaper. Lärarna ger eleverna stöd både på grupp- och individnivå samt anpassar undervisningen efter enskilda behov och förutsättningar. Eleverna har möjlighet att använda sitt starkaste språk om målspråket inte räcker till. Lärarna arbetar för ett tillåtande klimat i klassrummet där eleverna vågar att pröva.

Förutsättningar för planering och samverkan

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att kunna planera och samverka kring den språk – och ämnesintegrerade undervisningen både inom skolan och mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja eleverna utveckling av ämnes-och språkkunskaper

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Kvalitetskriteriet handlar också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån den svenska läroplanen samt aktuella kurser.

Bilaga 2: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt **skolförordningen** (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I **skollagen** anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen). Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I **förfaranden** anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40). I förfaranden anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267).

Enligt **språklagen** [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen).

I **läroplanen** anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av **skollagen** följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt **skollagen** ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).